Vammaisneuvoston toimintasääntö

KH x.x.2026

Sisällysluettelo

1 § Asema ja toimivalta ... 3
2 § Vammaisneuvoston kokoonpano ja toimielimet ... 3
3 § Vammaisneuvoston jäsenjärjestöt ... 3
4 § Valinta ja toimikausi ... 4
5 § Tehtävät ja toiminta ... 5
6 § Sihteeri ... 6
7 § Kokoukset ja koolle kutsuminen ... 6
8 § Vammaisneuvoston talous ... 6
9 § Toimintasäännön voimaantulo ja muuttaminen ... 7

1 § Asema ja toimivalta

Porin vammaisneuvosto on vammaisjärjestöjen ja Porin kaupungin välisen yhteistyön lakisääteinen vaikuttamistoimielin. Antaessaan lausuntoja ja tehdessään kannanottoja, sekä esityksiä, se on vammaisten henkilöiden ja vammaisjärjestöjen vaikuttamiskanava kunnallisessa päätöksenteossa. Vammaisneuvosto tekee tiivistä yhteistyötä kaupunginhallituksen sekä kaupungin eri toimialojen kanssa vaikuttamalla suunnitteluun, valmisteluun ja seurantaan asioissa, joilla on merkitystä vammaisten ihmisten elämässä ja arjessa. Lisäksi vammaisneuvosto osallistuu vammaisvaikutusten arviointiin ja tuo asiantuntija- sekä kokemusosaamista viranhaltijoiden valmistelutyön tueksi.

Kuntalain (410/2015) 28 §:n mukaan kunnanhallituksen on asetettava vammaisneuvosto, jossa vammaisilla henkilöillä sekä heidän omaisillaan ja järjestöillään on riittävä edustus. Vammaisneuvostolle on kuntalain mukaan annettava mahdollisuus vaikuttaa kunnan eri toimialojen toiminnan suunnitteluun, valmisteluun ja seurantaan asioissa, joilla on merkitystä vammaisten henkilöiden hyvinvoinnin, terveyden, osallisuuden, elinympäristön, asumisen, liikkumisen tai päivittäisistä toiminnoista suoriutumisen taikka heidän tarvitsemiensa palvelujen kannalta.

Lisäksi YK:n vammaissopimuksen artiklat 4.3. ja 33.3 edellyttävät vammaisten henkilöiden osallistamista heitä koskevaan päätöksentekoon. Tämä tarkoittaa vammaisten henkilöiden mukaan ottamista jo valmisteltaessa päätöksiä, niitä toteutettaessa, sekä vaikutusten arvioinnissa ja seurannassa.

2 § Vammaisneuvoston kokoonpano ja toimielimet

Vammaisneuvostoon kuuluu kaksitoista (12) varsinaista jäsentä sekä varajäsenet. Varsinaiset jäsenet ovat vammaisneuvoston jäsenjärjestöjen kahdeksan (8) edustajaa, yhteistyötahon valitsema asiantuntijajäsen sekä kaupunginhallituksen vammaisneuvostoon nimeämät kolme (3) edustajaa.

Neuvosto voi lisäksi tarvittaessa nimetä työryhmiä valmistelemaan lausuntoja tai toimenpide-ehdotuksia, jotka hyväksytään vammaisneuvoston kokouksissa.

3 § Vammaisneuvoston jäsenjärjestöt

Vammaisneuvoston jäsenjärjestöjä voivat olla Porissa tai Porin seudulla toimivat rekisteröidyt yhdistykset, rekisteröityjen yhdistysten paikallisyhdistykset ja paikallisosastot tai muut vammais- ja pitkäaikaissairausjärjestöjen paikalliset toimintaryhmät, joiden toiminta edistää vammaisten henkilöiden, pitkäaikaissairaiden henkilöiden tai heidän läheistensä osallisuutta, yhdenvertaisuutta, oikeuksia tai hyvinvointia.

Vammaisneuvoston jäsenjärjestöksi haetaan toimittamalla kirjallinen hakemus Porin kaupungin kirjaamoon. Hakemuksessa tulee ilmoittaa toimijan nimi, toiminta-alue, kohderyhmä, yhteyshenkilö ja lyhyt kuvaus toiminnasta. Vammaisneuvosto käsittelee hakemuksen kokouksessaan ja tekee

päätöksen toimijan hyväksymisestä vammaisneuvoston jäsenjärjestöksi. Hyväksytyt jäsenjärjestöt merkitään vammaisneuvoston ylläpitämään jäsenjärjestöjen luetteloon.

Jäsenjärjestö voi erota ilmoittamalla siitä kirjallisesti Porin kaupungin kirjaamoon. Vammaisneuvosto merkitsee eron tiedoksi ja päivittää jäsenjärjestöjen luettelon.

4 § Valinta ja toimikausi

Vammaisneuvoston jäsenjärjestöjen yhteiskokous valitsee neuvostoon vammaisjärjestöjen edustajat kahden vuoden välein (parittomina vuosina). Valintakokous järjestetään keväällä, 30.4. mennessä. Vaalissa valitaan kahdeksan (8) vammaisjärjestöjen edustajaa vammaisneuvoston varsinaisiksi jäseniksi ja ensisijaisesti kahdeksan (8) varajäsentä. Jos ehdokkaita ei ole riittävästi, varajäseniä valitaan ehdokasmäärän mahdollistama määrä, kuitenkin vähintään neljä (4). Jos varajäseniä valitaan kahdeksan, heidät nimetään varsinaisten jäsenten henkilökohtaisiksi varajäseniksi äänimäärän mukaisessa järjestyksessä. Jos varajäseniä valitaan 4–7, varajäsenet eivät ole henkilökohtaisia, vaan heidät asetetaan vaalissa saadun äänimäärän mukaiseen järjestykseen. Varsinaisen jäsenen ollessa estynyt tai esteellinen varajäsenet kutsutaan hänen sijaansa tässä järjestyksessä.

Vaalin kulku on määritelty vaalijärjestyksessä. Kun neuvoston vammaisjärjestöjen edustajat on valittu, kokous valitsee varsinaisista jäsenistä henkilöt, joita neuvosto esittää kaupunginhallitukselle nimettäväksi puheenjohtajaksi ja varapuheenjohtajaksi. Puheenjohtajana yksittäinen edustaja voi toimia korkeintaan 8 vuotta peräkkäin.

Kaupunginhallitus valitsee kahdeksi vuodeksi kerrallaan vammaisneuvostoon edustajansa (3 hlö) ja heille henkilökohtaiset varajäsenet sekä puheenjohtajan ja varapuheenjohtajan. Lisäksi kaupunginhallitus vahvistaa vammaisjärjestöjen nimeämät edustajat ja varaedustajat sekä yhteistyötahon nimeämän asiantuntijajäsenen ja hänelle henkilökohtaisen varajäsenen.

Kaupunginhallitus käsittelee mahdolliset eropyynnöt vammaisneuvoston jäsenen tai varajäsenen tehtävästä kesken toimikauden. Mikäli vammaisjärjestöjen edustaja tai varaedustaja pyytää eroa, kyseisestä yhdistyksestä pyydetään nimeämään uusi henkilö tilalle. Mikäli järjestö ei nimeä uutta edustajaa, vammaisneuvosto tekee kaupunginhallitukselle ehdotuksen korvaavasta jäsenestä.

Jos puheenjohtaja tai varapuheenjohtaja luopuu tehtävästään kesken toimikauden, vammaisneuvosto valitsee keskuudestaan henkilön, jota se esittää kaupunginhallitukselle nimettäväksi tehtävään jäljellä olevaksi toimikaudeksi.

Neuvoston toimikausi on kaksivuotinen 1.6.–31.5. Vammaisneuvoston toimikausi jatkuu siihen asti, kunnes kaupunginhallitus on nimennyt uuden vammaisneuvoston.

5 § Tehtävät ja toiminta

Porin vammaisneuvoston tehtävänä on:

- seurata YK:n vammaissopimuksen toteutumista käytännössä Porin kaupungissa
- osallistua kaupungin yhdenvertaisuus- ja tasa-arvosuunnitelman valmisteluun sekä edistää suunnitelman tavoitteiden toteutumista.
- seurata vammaisväestön tarpeita ja niitä vastaavaa palvelutoimintaa.
- tehdä aloitteita, kannanottoja ja esityksiä sekä antaa lausuntoja kaupungin toimielimille, toimialoille ja laitoksille vammaisten ihmisten elämää koskettavissa asioissa
- lisätä vammaisten henkilöiden ja heitä edustavien järjestöjen ja viranhaltijoiden yhteistoimintaa.
- edistää vammaisten henkilöiden mahdollisuuksia osallistua ja vaikuttaa päätöksentekoon.
- vaikuttaa ympäristön ja liikenteen suunnitteluun ja toteutukseen vammaisten näkökulmasta.
- tiedottaa aktiivisesti vammaisia koskevista asioista.
- edistää vuorovaikutusta vammaisten ja eri väestöryhmien välillä.
- hyväksyä vaalijärjestys, joka määrää vammaisneuvoston jäsenjärjestöjen valintakokouksen vaalin järjestämisestä.
- laatia toimistaan vuosittain toimintasuunnitelma ja toimintakertomus.
- valita edustajansa Porin kaupungin niihin toimielimiin ja työryhmiin, joissa vammaisneuvostolla on edustus.
- tehdä esitys kaupunginhallitukselle Satakunnan hyvinvointialueen vammaisneuvostoon nimettävästä vammaisneuvoston edustajasta.
- järjestää 1–2 kertaa vuodessa tiedotus-, koulutus- tai muun yhteistilaisuuden vammaisneuvoston jäsenjärjestöille.

Varsinaisten lausuntopyyntöjen lisäksi kaupungin toimialat ja laitokset voivat kysyä vammaisneuvoston näkemystä yksittäisissä tai rajatuissa vammaisten henkilöiden yhdenvertaisuutta, esteettömyyttä tai saavutettavuutta koskevissa kysymyksissä. Puheenjohtajisto voi päättää, käsitelläänkö saapunut pyyntö lausuntona vai kysymyksenä. Kaupungin toimielimen vammaisneuvostolle osoittama lausuntopyyntö käsitellään aina lausuntona.
Vastauksen kysymykseen voi vammaisneuvoston puolesta antaa neuvoston nimeämä työryhmä tai puheenjohtajisto. Annetut vastaukset saatetaan vammaisneuvostolle tiedoksi seuraavassa kokouksessa. Varsinaiset lausunnot tai muutoin merkittävät asiat käsitellään vammaisneuvoston kokouksessa.

Vammaisneuvosto ei käsittele yksityisen henkilön asioita tai viranomaispäätöksiä.

6 § Sihteeri

Sihteerinä toimii kaupunginhallituksen nimeämä Porin kaupungin työntekijä.

Sihteerin tehtävänä on huolehtia kokoussihteerin tehtävistä. Lisäksi sihteeri huolehtii muun muassa vammaisneuvoston käsiteltäväksi tulevien asioiden valmistelusta sekä lausuntojen ja esitysten laatimisesta ja tiedoksi saattamisesta.

7 § Kokoukset ja koolle kutsuminen

Vammaisneuvoston kutsuu koolle sihteeri puheenjohtajan pyynnöstä.

Vammaisneuvosto voi kutsua kokouksiinsa asiantuntijoita.

Neuvosto kokoontuu vähintään viisi (5) kertaa vuosittain. Kokoukset voidaan pitää myös etä- tai hybridikokouksina. Vammaisneuvosto noudattaa kokouksissaan esteettömiä kokouskäytäntöjä.

Vammaisneuvoston on myös mahdollista hyväksyä kiireelliset lausunnot tai muut kiireelliset asiat sähköpostikokouksella, mikäli varsinaista kokousta ei ole aikataulun puitteissa mahdollista järjestää. Tällaisessa tilanteessa työryhmä valmistelee lausunnon ja sihteeri ilmoittaa sovitulla tavalla kaikille neuvoston varsinaisille jäsenille kokouksen ajankohdan viimeistään kaksi päivää aikaisemmin. Kokoukseen on oltava vastausaikaa vähintään 24 tuntia ja mikäli vähintään kaksi kolmasosaa (2/3) neuvoston varsinaisista jäsenistä (tai jäsenen ilmoitettua esteestä osallistua, varajäsenistä) hyväksyy esityksen ja kukaan ei vastusta esitystä, lausunto voidaan lähettää neuvoston nimissä. Mikäli yksikin jäsen vastustaa esitystä, asia siirtyy käsiteltäväksi seuraavaan kokoukseen ja lausunto toimitetaan jälkikäteen, jos kokous sen hyväksyy. Sähköpostikokouksessa ei muokata lausuntotekstiä.

Vähintään kerran vuodessa on jäsenjärjestöjen yhteinen kokous. Joka toinen vuosi on uuden neuvoston valintakokous.

8 § Vammaisneuvoston talous

Neuvoston toiminnasta aiheutuneet kulut maksetaan kaupungin toimintaa varten myöntämästä määrärahasta. Kaupunki maksaa vammaisneuvoston jäsenille kokouspalkkiot kaupungin hallintosäännön mukaisesti vammaisneuvoston kokouksista sekä niistä toimielinten kokouksista, joissa vammaisneuvostolla on nimetty edustaja. Sähköposti- tai työryhmäkokouksista ei makseta palkkiota.

Budjettiin on varattu rahaa myös vuosittaisiin seminaareihin tai muihin neuvoston jäsenjärjestöjen yhteistapahtumiin, sekä koulutuksiin, vammaisneuvostopäiviin tai muihin tilaisuuksiin, joihin vammaisneuvosto katsoo tarpeelliseksi lähettää edustajansa.

9 § Toimintasäännön voimaantulo ja muuttaminen

Kaupunginhallitus hyväksyy vammaisneuvoston toimintasäännön.

Toimintasääntö tulee voimaan, kun kaupunginhallitus on sen hyväksynyt ja sitä muutetaan tarvittaessa kaupunginhallituksen päätöksellä.